

คำวินิจฉัยของ นายอุระ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๗/๒๕๕๕

วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคแรงงาน

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคแรงงาน เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ ซึ่งครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ที่พรรคแรงงานจะต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕

เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๕ พรรคแรงงานแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรค ลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๘ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านค้อ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู และเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ พรรคแรงงานแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรค ลำดับที่ ๒ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๘๔ ตำบลกระเปาะใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารจัดตั้งสาขาพรรคแรงงานทั้งสองสาขาแล้วปรากฏว่า เอกสารยังไม่ครบถ้วนถูกต้อง จึงเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองใช้อำนาจตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้หัวหน้าพรรคแรงงานชี้แจงและจัดส่งเอกสารเพิ่มเติม ขณะนี้อยู่ในระหว่างดำเนินการของพรรคแรงงาน

เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันที่ครบกำหนดที่พรรคแรงงานต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ พรรคแรงงานแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ในการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคแรงงาน ครั้งที่ ๔/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕ มีมติให้ยุบพรรคแรงงาน เนื่องจากมีปัญหาในการดำเนินกิจการของพรรค และได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่วิสามัญพรรคแรงงาน ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบข้อบังคับพรรคแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๓ กรณีการยุบเลิกพรรค ข้อ ๕๗ กำหนดว่า พรรคแรงงานมีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้มั่นคงสถาพรสืบไป ฉะนั้นสมาชิกพรรคจะช่วยกันดำรงรักษาพรรคให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจนสุดความสามารถ เว้นแต่จะถูกยุบเลิกตามกฎหมาย

นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ กำหนดให้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนพรรคการเมืองประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคแรงงาน เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๗ และได้แจ้งให้พรรคแรงงานดำเนินการตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ แล้ว แต่เมื่อครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๘ พรรคแรงงานเพียงแต่แจ้งจัดตั้งสาขาพรรค ๒ สาขา และไม่มีการแจ้งการรับสมัครสมาชิกพรรค ถือได้ว่า พรรคแรงงานไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย มีเหตุให้ยุบพรรคแรงงาน ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงอาศัยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาสั่งให้ยุบพรรคแรงงาน ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย ส่งสำเนาให้พรรคแรงงานชี้แจงแก้ไขข้อกล่าวหา

พันจ่าเอก ชิน ทับพลี หัวหน้าพรรคแรงงาน ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ไม่มีข้อโต้แย้งใดๆ ในการที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำสั่งยุบพรรคแรงงาน

พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ กำหนดให้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนพรรคการเมืองประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคแรงงาน เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๗ ครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๘ พรรคแรงงานเพียงแต่แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรค ๒ สาขา ไม่ได้ส่งเอกสารให้ครบถ้วน นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีคำสั่งให้แก้ไขและส่งเอกสารให้ครบถ้วน พรรคแรงงานยังไม่ได้ส่งเอกสารเพิ่มเติมให้ครบถ้วนถูกต้อง นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยังไม่ได้รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคดังกล่าว และในวันที่ครบกำหนด

หนึ่งร้อยแปดสิบวันตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กรรมการบริหารของพรรค ก็ได้มีมติให้ยุบพรรคแรงงาน แต่ตามข้อกำหนดของพรรค ไม่ได้กำหนดให้กรรมการบริหารพรรคมีมติให้ยุบพรรคการเมืองได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า พรรคแรงงานไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ และไม่มีการแจ้งการรับสมัครสมาชิกพรรคครบตามจำนวนห้าพันคนตามที่ กฎหมายกำหนด ถือได้ว่า พรรคแรงงานไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามบทกฎหมายดังกล่าว กรณีจึงมีเหตุ ให้ยุบพรรคแรงงาน ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ศาลรัฐธรรมนูญชอบที่จะมีคำสั่งให้ยุบพรรคแรงงานได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงสั่งให้ยุบพรรคแรงงาน

นายอรรถ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ